

A férfi, aki túl sokat tudott

2013. február 7.

Egy olyan emberről, akiért a fél világ rajong nem könnyű filmet rendezni, még akkor sem, ha Hitchcock jelleme megfilmesítésért kiált. Szerencsére a Hitchcock jól veszi az akadályokat, így egy kikacsintásoktól hemzsegő, szórakoztató filmet készítettek a suspense koronázatlan királyáról.

Habár a film alapja Stephen Rebello Így készült a Psycho című könyve, ne egy werkfilmre számítsunk! Sokkal inkább a "minden sikeres férfi mögött egy nő áll" közhelyet járja körül, hogy végre Alma Reville (Helen Mirren), Hitchcock felesége, örökös tanácsadója, segítőtársa és legfőbb kritikusa is az őt megillető helyre kerüljön. Maga a történet nem is lenne olyan izgalmas (vagyis annak a története hogyan sikerül Hitchcocknak lefogatnia a Psychót az anyagi gondok és annak ellenére, hogy mindenki óva intette az eredeti könyv megfilmesítésétől), ha nem lenne tele a film olyan utalásokkal, amelyek megmelengetik a rajongók szívét, és büszkén fakadunk mosolyra székünkben, mert értjük, és mert észrevevesszük őket. Számtalan példát lehetne erre felhozni; egyik jól sikerült húzás, hogy Hitchcock úgy bukkan fel, és narrálja nekünk az eseményeket a film elején és végén, ahogy tette ezt az Alfred Hitchcock bemutatja című tv-sorozata felvezető képsoraiban is.

A film dúskál a humorban, amellet, hogy a mester híres volt groteszk humoráról, amelyet kiválóan adnak vissza a film ütősen megírt mondatai, a cenzorral folytatott vitákon keresztül betekintést nyerhetünk, micsoda kálváriával járt egy szimpla WC-lehúzás vásznon való engedélyeztetése. Mindez csupán bemelegítés a film legfelejthetlenebb percéhez: Hitchcock a mozitermen kívül karmesterként vezényli le a nézői sikolyát a Psycho leghíresebb, késelős jelenete alatt. Nem mellesleg rettentő üdítő volt látni, hogy akkoriban a mozi még ízig-veéig közösségi élményt jelentett, a nézők szinte együtt lélegeztek, vagyis jelen esetben inkább rémüldöztek a teremben.

Előfordul egy két gyengébbre sikeredett szál is, például Hitchcock erőltetett látomásai és álmai Ed Geinről: a mester túlságosan belegabalyodik abba a gondolatba, hogy a gyilkos mindenkiben ott bujkál – hát még olyasvalakiben, aki megállás nélkül filmeket készít róluk. (Ed Gein sorozatgyilkos élete alapján íródott a Psycho című könyv, ám Hitchcockon kívül a Texasi láncfűrész és a Bárányok hallgatnak alkotóit is megihlette.) A Veronica Mileshez (Jessica Biel) kapcsolódó részek kissé kidolgozatlanok, csak felületesen tudjuk meg tőle, hogy mire képes főszereplőnőivel Hitchcock. Ha valakit ez mélyebben érdekel, annak ajánlom a decemberben megjelent The Girl című angol tv-filmet, ahol Hitchcock mint igazi szadista jelenik meg, ha Tippi Hedren, a Madarak főszereplőjének egzeciroztatásáról van szó.

A színészekre nem lehet panasz, Sir Anthony Hopkins átmaszkírozása nem csak kívülről sikerült, de mind Hitchcock emberi, mind rendezői oldalát páratlanul formálja meg. Női fronton is erős a film, Helen Mirren alakításában Alma Reville női példaképpé emelkedik, a Scarlett Johansson által életre keltett Janet Leigh esetében pedig sikerül a színésznő profizmusára és nem a szexiségére helyezni a hangsúlyt.

Sacha Gervasi rendezőnek ez volt az első nagyjátékfilmje, és reméljük nem az utolsó, hiszen úgy mutatja be Hitchcockot, mint amilyennek mindig is képzeltük: olyasvalakinek, aki borotválkozás közben egy legyintéssel utasítja vissza Ian Fleming Casino Royale-jának megfilmesítését, hiszen most csinálta meg az Észak-északnyugatot.

Értékelés: 8/10

Piller Mónika